

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่อาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงด้วยโปรโตคอลเดียวกัน คือ Transmission Control/Internet Protocol หรือ TCP/IP (ทีซีพี/ไอพี) เครื่องคอมพิวเตอร์จึงมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกัน และกลายเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ทำให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องสามารถสื่อสารระหว่างกันได้ ซึ่งนับว่าเป็นเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีผู้นิยมใช้โปรโตคอลอินเทอร์เน็ตจากทั่วโลกมากที่สุด (<http://pioneer.netserv.chula.ac.th>, 7 ธันวาคม 2548)

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน อินเทอร์เน็ตจะได้รับขนานนามว่าเป็น “สื่อใหม่” (New Media) ที่มีคุณสมบัติเป็นเพียงแค่ “กิ่งสื่อมวลชน” ที่ยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เหมือน “สื่อมวลชน” แต่อินเทอร์เน็ตก็ได้รับความนิยมมาก ทุกวันนี้ทั่วโลกมีคนใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 200 ล้านคน หรือร้อยละ 3.2 ของประชากรโลก

สำหรับประเทศไทยนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สรุปผลการสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) ไตรมาส 1 พ.ศ. 2547 พบว่าในจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ 12,542,764 คน มีผู้อินเทอร์เน็ต 6,971,528 คน คิดเป็นร้อยละ 55.58 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ออนไลน์, 24 สิงหาคม 2549) และมีแนวโน้มที่จะสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ หากพิจารณาประกอบกับจำนวนบริษัทผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider: ISP) ที่เพิ่มขึ้น และบริการใหม่ ๆ ที่ผู้ประกอบการสรรหามาให้บริการผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

การเติบโตของอินเทอร์เน็ตเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายของเครือข่ายจำนวนมาก (Network of Networks) ที่มีระบบส่งข้อมูลที่ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ และมีระบบหลายสื่อ หรือระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) สำหรับรับส่งข้อมูลในรูปแบบสื่อประสม ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจึงสามารถรับส่งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพวิดีโอได้พร้อม ๆ กันบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

ในการกล่าวถึงคุณสมบัติด้านระบบหลายสื่อ (Multimedia) ของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้น บางครั้งนักวิชาการก็ใช้คำว่า Interactive Multimedia หรือ Hypermedia หรือ Interactive Media ซึ่งให้ความหมายเหมือนกัน คือ เป็นเทคโนโลยีระบบหลายสื่อ และได้เน้นถึงความสามารถพิเศษในการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ได้ตอบระหว่างกันของผู้ใช้ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้รับสารเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารมากขึ้น และก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง (Two-Way Communication) ระหว่างผู้ส่งสาร (Sender) และผู้รับสาร (Receiver) กระบวนการสื่อสารจึงเป็นไปอย่างครบถ้วน

ตลอดจนรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสารที่เปลี่ยนแปลงไป จากการสื่อสารระหว่างบุคคล หรือการสื่อสารมวลชนที่มีผู้ส่งสารคนเดียวเป็นผู้จัดหาข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งไปยังผู้รับสารที่เป็นมวลชน กลายเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันระหว่างผู้ใช้ (User) ที่หลากหลาย กระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตจึงมีความซับซ้อนมากกว่าที่จะอธิบายได้ด้วยแบบจำลองการสื่อสารเส้นตรงเพียงอย่างเดียว เนื่องจากผู้ร่วมกระบวนการสื่อสารจะทำหน้าที่ทั้งผู้ส่งและผู้รับสารสลับกันไป

งานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ อย่างเช่นอินเทอร์เน็ต จึงมักใช้คำเรียกบุคคลที่ทำการสื่อสารที่ไม่ใช่ “ผู้ส่งสาร” (Sender) และ “ผู้รับสาร” (Receiver) แต่นิยมใช้คำว่า “ผู้ใช้” (User) แทน (Health and Bryant, 2000 อ้างถึงใน จินตนา วาณิชประกาย, 2545, น. 17)

คุณสมบัติในการนำข่าวสารข้อมูลเคลื่อนที่ไปสู่อีกแหล่งหนึ่ง โดยลดอุปสรรคเรื่องข้อจำกัดด้านมิติเวลาและสถานที่ ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลโดยผ่านทางเครือข่ายในสถานที่ต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา ซึ่งหมายความว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีอำนาจในการเป็นผู้จัดการ และควบคุมสถานการณ์การสื่อสาร โดยสามารถเข้าและออกจากกระบวนการสื่อสารได้ตลอดเวลาที่ต้องการ และสามารถกำหนดได้ว่าจะใช้เพื่อประโยชน์ใด เมื่อไร และใช้เป็นระยะเวลาานเท่าไร

นอกจากนี้ บีชแฮม (Beacham, 1995) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ตเป็นตัวแทนของการปฏิวัติข้อมูลข่าวสารอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเอาระบบการกลั่นกรองจากรัฐบาล และเจ้าของบริษัทที่ครอบงำสื่อเป็นเวลานานออกไป และโครงสร้างอินเทอร์เน็ตยังถูกออกแบบมาเพื่อให้ทุกคนสามารถเป็นผู้เขียนได้ โดยปราศจากการควบคุมจากศูนย์กลางหรือส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การไหลของข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ตเป็นไปได้อย่างเสรี (Free - Flow of Information) (Flanagin and Metzger, 2000, p. 516)

เสรีภาพบนอินเทอร์เน็ตจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีผู้เข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเว็บบอร์ด (Webboard) ซึ่งทำหน้าที่เป็นพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere)

ที่เปิดโอกาสให้ผู้ผู้ใช้ได้แสดงความคิดเห็น ถามตอบปัญหา หรือถกเถียงประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ร่วมกับผู้ใช้บริการรายอื่น ๆ

รายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2548 ของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ พบว่า กิจกรรมที่กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทำบนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยมีผู้ตอบร้อยละ 88.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือ การค้นหาข้อมูล (Information Search) ร้อยละ 88 และอ่านหรือแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ด (Webboard) ร้อยละ 72.9 (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2549, น. 74-76)

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ได้ให้คำนิยามเว็บบอร์ดไว้ว่า เว็บบอร์ด หรือ กระดานสนทนาออนไลน์ คือ โปรแกรมที่ใช้บนเว็บไซต์สำหรับการแลกเปลี่ยนบทสนทนา พูดคุย หรืออภิปราย โดยเริ่มต้นใช้ในช่วงทศวรรษที่ 80 และเริ่มเป็นที่นิยมในปี ค.ศ. 1996 ส่วนหัวข้อที่นิยมพูดคุยกัน ได้แก่ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เกมส์ การเมือง (วิกิพีเดีย, ออนไลน์, 20 กรกฎาคม 2549)

ในแต่ละเว็บบอร์ดจะแบ่งออกเป็นกลุ่ม/ห้อง/โต๊ะเป็นหมวดหมู่ตามประเภทความสนใจ เพื่อให้สะดวกต่อการให้บริการ เช่น กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มเศรษฐกิจ กลุ่มการเมือง เป็นต้น แต่ละกลุ่มประกอบด้วยประเด็นหัวข้อ หรือกระทู้ย่อยต่าง ๆ ที่ผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดเป็นคนตั้งขึ้น

สำหรับการให้บริการของเว็บบอร์ดนั้น ปรมศวรร รัชยาภูร (2546) ได้แบ่งลักษณะการให้บริการเว็บบอร์ดผ่านทางระบบเว็ลด์ไวด์เว็บในประเทศไทย ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผู้ใช้บริการสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ตามประเภทเนื้อหาของแต่ละเว็บไซต์ ในขณะที่บางเว็บไซต์ก็จะแบ่งเว็บบอร์ดออกเป็นหมวดย่อย ๆ ตามลักษณะข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความสะดวกในการเลือกใช้บริการ เช่น บริการพันทิปคาเฟ่ของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม (www.pantip.com/cafe) ได้แบ่งเป็นห้องตามประเภทความสนใจ ตัวอย่างเช่น ห้องสยามสแควร์ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวความสนใจของวัยรุ่น ห้องเฉลิมไทย เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภาพยนตร์ วิทยุ-โทรทัศน์ และสื่อต่าง ๆ ห้องรัชดา เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับรถยนต์ เครื่องเสียง เป็นต้น

2. บริการสอบถามผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นบริการที่ผู้ใช้สามารถถามคำถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่แต่ละเว็บไซต์ได้จัดหามาเป็นผู้ตอบคำถามให้ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการรายอื่นสามารถตอบคำถามนั้น ๆ ได้เช่นกัน เช่น บริการ IT TALK ของ www.pantip.com เป็นบริการถามตอบปัญหาทางด้านไอทีกับผู้เชี่ยวชาญ ดร.ปัญญา เปรมปรีดิ์

3. บริการในเชิงธุรกิจ เป็นบริการที่มีวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนในเชิงธุรกิจ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ประกาศโฆษณา หรือชักชวนให้ผู้ใช้บริการรายอื่นมาซื้อสินค้าหรือบริการของตนเอง เช่น บริการ PantipMarket.com (www.pantipmarket.com) เป็นห้องที่เปิดบริการให้ลงประกาศขายสินค้าได้ฟรี โดยภายในเว็บบอร์ดจะแบ่งหมวดหมู่สินค้าออกเป็นประเภทต่าง ๆ

การที่ผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดสามารถเปิดรับข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และโต้ตอบกันผ่านทางเว็บบอร์ด ทำให้เว็บบอร์ดกลายเป็นชุมชนย่อย ๆ บนโลกอินเทอร์เน็ตที่รวบรวมผู้ที่มีความสนใจร่วมในเรื่องเดียวกัน (Common Interest) เข้าไว้ด้วยกัน เว็บบอร์ดจึงมีลักษณะเป็นชุมชนเสมือน (Virtual Community) ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) บนโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นตัวแทนของพื้นที่ และเวลาเสมือน (Virtual Time and Space) ที่ขนานไปกับโลกแห่งความเป็นจริง

ปัจจุบันนี้สังคมไทยเริ่มคุ้นเคยกับการสร้างพื้นที่สาธารณะผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตมากขึ้น เช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม หรือแม้แต่การพูดคุยถกเถียง แสดงความคิดเห็นทั่วไปในประเด็นทางการเมือง วัฒนธรรม สังคม หรือแม้แต่ประเด็นเรื่องส่วนตัว ก็มักใช้เว็บบอร์ดเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น ช่วงวิกฤตทางการเมือง ผู้คนจำนวนมากต่างใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการที่สื่อมวลชนถูกคุกคามจากอำนาจรัฐ และอำนาจทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงทำให้สื่ออินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเว็บบอร์ดได้กลายเป็นช่องทางการสื่อสาร (Channel) ที่ถูกเลือกใช้อย่างแพร่หลาย

คุณลักษณะของเว็บบอร์ดในการเป็นช่องทางการสื่อสารที่ลดขั้นตอน ความซับซ้อน การควบคุม และเป็นตัวกลางที่หลีกเลี่ยงการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า ทำให้ประชาชนจำนวนมากอาศัยช่องทางการสื่อสารนี้ในการถามตอบ แสดงความคิดเห็นเป็นที่ตามกระแส และทวนกระแสแห่งสาธารณมติ หรือความนิยมของสังคมทั่วไป คนจำนวนมากที่เคยเป็นเสียงเงียบจึงหันมาพึ่งช่องทางการสื่อสารใหม่นี้ในการเสนอความแตกต่างทางความคิด ด้วยความรู้สึกที่ปลอดภัย และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น เพราะไม่ต้องกังวลเรื่องการเผชิญหน้า และการถูกโดดเดี่ยวในสังคม รวมทั้งโอกาสในการกำหนดวาระของข่าวสาร และการชี้นำ (Priming) จึงอยู่ในมือของทุกฝ่าย (อนุชา ทิรคานนท์, 2547, น. 45-47) ข่าวสารมากมายที่นำเสนอในพื้นที่ของสื่อหลัก เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มีจุดเริ่มต้นมาจากกระทุ้งในเว็บบอร์ด และมีหลายครั้งที่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอข่าวมาจากข้อความที่มีผู้ฝากไว้ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ต่าง ๆ

สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สพทร.) ผู้ให้บริการโปรแกรมการวัดอัตราการเข้าชมเว็บไซต์ (Hit Rate) ได้จัดทำศูนย์รวมสถิติเว็บไทย (truehits.net) รายงานสถิติภาพรวม

การใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย โดยจัดเป็นสุดยอดเว็บไซต์ 100 อันดับแรกที่มีผู้เยี่ยมชมสูงสุด ประจำปี 2548 (Truehits 2005 Awards) พบว่า เว็บไซต์อันดับที่ 1-5 ที่มีผู้เข้าเยี่ยมชมสูงสุด ได้แก่ www.sanook.com, www.kapook.com, www.manager.co.th, www.mthai.com และ www.pantip.com/cafe ตามลำดับ (สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ, ออนไลน์, 20 กรกฎาคม 2549) จากการจัดอันดับเว็บไซต์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เว็บไซต์พันทิปดอทคอมซึ่งมีผู้เยี่ยมชมมากเป็นอันดับที่ 5 ถูกกำหนดโดยเฉพาะว่าเป็นหน้าเว็บบอร์ดที่ได้รับการเยี่ยมชมสูงสุด ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า เว็บบอร์ดของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมเป็นเว็บบอร์ดที่มีผู้นิยมมากที่สุดในกลุ่มเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ให้บริการเว็บบอร์ดในประเทศไทย

สอดคล้องกับงานวิจัยของปรเมศวร์ รัชยาภูร (2546) พบว่า www.pantip.com เป็นเว็บไซต์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมเข้าไปใช้กระดานข่าวมากที่สุด รองลงมาคือ www.dekdee.com และ www.mthai.com ตามลำดับ

จากการศึกษาของเพ็ญพรรณ รวีโชติ (2544) ยังพบว่า การสนทนาบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์พันทิปมีความแตกต่างจากเว็บไซต์อื่น ๆ ในแง่ของปริมาณการโต้ตอบ จำนวนการแสดงความคิดเห็นต่อกระทู้ ซึ่งมีความต่อเนื่องมากกว่าเว็บไซต์ไทยอื่น ๆ ที่ให้บริการเว็บบอร์ด โดยเฉพาะการสนทนาในเว็บบอร์ดพันทิปมักมีความขัดแย้งที่มีความเข้มข้นและรุนแรงทางความคิดในประเด็นต่าง ๆ อยู่บ่อยครั้ง และถูกนำไปอ้างอิงเป็นหลักฐานข้อมูลถึงความคิดเห็นของประชาชนในสื่ออื่น ๆ เสมอ

พันทิปดอทคอม ก่อตั้งโดยนายวันฉัตร ผดุงรัตน์ โดยแรกเริ่มมีวัตถุประสงค์จะสร้างเป็นนิตยสารออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องคอมพิวเตอร์ แต่ผลตอบรับจากผู้กลับชื่นชอบที่จะใช้เว็บบอร์ดหรือกระดานข่าวสาธารณะในการแสดงความคิดเห็นในทุก ๆ ด้าน ทำให้พันทิปดอทคอมขยายรูปแบบการทำงานเป็นกระดานข่าวที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

เว็บไซต์พันทิปดอทคอม (www.pantip.com) จึงกลายเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการกระดานข่าวสาธารณะบนอินเทอร์เน็ตหรือเว็บบอร์ด ที่รู้จักกันในนาม “พันทิปคาเฟ่” ที่มีชื่อเสียง และได้รับความนิยมมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย และถือเป็นเว็บไซต์รุ่นแรก ๆ ของประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จ และยังคงดำเนินการมาจนทุกวันนี้ (วิกิพีเดีย, ออนไลน์, 20 กรกฎาคม 2549) โดยมีเป้าหมายหลักในการเป็นสุดยอดเว็บบอร์ดไทย เพื่อสังคมออนไลน์คุณภาพ

เว็บบอร์ดของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม หรือพันทิปคาเฟ่ เป็นแหล่งรวบรวมประเด็นอภิปรายต่าง ๆ ทางสังคมตามที่ผู้ใช้จะนำมาลง (Post) ไว้ ด้วยคุณลักษณะของเว็บบอร์ดที่เปรียบเสมือนเวทีสาธารณะ จึงเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องที่

ต้นสนใจได้อย่างเสรี โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน สามารถเข้าไปสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ตามลักษณะความสนใจ

ปัจจุบันเว็บบอร์ดของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมมีห้องสนทนาที่แยกออกเป็นหมวดหมู่ ตามประเภทของข้อมูลข่าวสารจำนวน 23 ห้อง และในแต่ละห้องยังถูกแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ตามความสนใจของผู้ใช้บริการ ดังนี้

1. ห้องสยามสแควร์ - ความสนใจของวัยรุ่นผู้แสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ปรึกษาปัญหาความรัก หาเพื่อน พูดคุยเรื่องต่าง ๆ
2. ห้องเฉลิมไทย - ภาพยนตร์ วิทยุ-โทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ
3. ห้องเฉลิมกรุง - ดนตรี ละครเวที ศิลปะแขนงต่าง ๆ
4. ห้องจตุจักร - สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ของสะสม งานอดิเรก
5. ห้องกันครัว - อาหารการกิน สูตรลับความอร่อย
6. ห้องชายคา - ที่พักอาศัย เฟอร์นิเจอร์-ตกแต่ง เครื่องใช้ไฟฟ้า
7. ห้องรัชดา - รถยนต์ ประดับยนต์ เครื่องเสียง
8. ห้องมานูญครอง - อุปกรณ์สื่อสาร
9. ห้องศุภลาศัย - กีฬาทุกประเภท
10. ห้องBluePlanet - ท่องเที่ยว ดำน้ำ ตกปลา จักรยานภูเขา
11. ห้องกล้อง - กล้อง การถ่ายภาพ
12. ห้องสวนลุมพินี - สุขภาพกาย สุขภาพจิต
13. ห้องชานเรือน - ครอบครัว แม่และเด็ก
14. ห้องไกลบ้าน - คนไทยในต่างแดน ปรึกษาวิธีการศึกษา/ทำงาน/ท่องเที่ยว ในต่างประเทศ
15. ห้องห้องสมุด - หนังสือ วรรณศิลป์ การศึกษา ภาษา ปรัชญา
16. ห้องศาสนา - ศาสนา
17. ห้องหว่ากอก - วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ภูมิปัญญามนุษย์ เรื่องลึกลับ
18. ห้องสีลม - การตลาด การบริหาร ธุรกิจ
19. ห้องสินธร - หุ่น การเงิน การลงทุน
20. ห้องราชดำเนิน - การเมือง เศรษฐกิจ สังคม
21. ห้องโทรโข่ง - ข้อเท็จจริงในสังคม

22. ห้องไร้สังกัด - ข้อมูลข่าวสารประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากลักษณะของ ข้อมูลข่าวสารของทั้ง 21 ห้อง
23. ห้องรวมมิตร - รวมกระทู้จากทุกกลุ่ม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษาห้องเฉลิมไทยซึ่งเป็นห้องที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากผู้ใช้งานบอร์ดของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม และมีปริมาณกระทู้ตั้งและกระทู้ตอบในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก เนื้อหาในบอร์ดห้องเฉลิมไทยประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และในบอร์ดห้องเฉลิมไทยยังได้แบ่งเป็นห้องย่อย ๆ ตามประเภทของเนื้อหา ได้แก่ ภาพยนตร์ วิทยุ-โทรทัศน์ ดารา-นักแสดง การ์ตูน แวดวงโฆษณา หนังสือ และยังมีกรให้ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมหนัง แนะนำหนังใหม่ และ Box Office เป็นต้น

นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารในห้องเฉลิมไทยยังมีความหลากหลาย คือ มีตั้งแต่เรื่องที่เป็นข้อเท็จจริง (เช่น การให้ข้อมูลสาเหตุที่ทีวีพูลไม่ทำการถ่ายทอดการจุดเทียนถวายพระพรในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม พ.ศ. 2549) ข้อมูลทางวิชาการ (เช่น การวิพากษ์วิจารณ์ ภาพยนตร์ ละคร) ตลอดจนการเล่าเรื่องการ์ตูน ภาพยนตร์ที่ได้ไปดูมา หรือที่กลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยเรียกว่า การสปอยหนัง (Spoil) และการกล่าวถึงเรื่องราวของดารา-นักร้อง

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับสื่อ และความต้องการค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ จึงนิยมเข้ามาใช้บริการข้อมูลข่าวสารในบอร์ดห้องเฉลิมไทย เพราะนอกจากจะได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงแล้ว ยังทราบถึงความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันอีกด้วย

ข้อมูลข่าวสารในบอร์ดห้องเฉลิมไทยยังมักถูกใช้ในการกำหนดวาระของข่าวสาร (Agenda - Setting) และการชี้้นำ (Priming) ประเด็นทางสังคม ซึ่งจะเห็นได้ว่าบ่อยครั้งที่ข้อมูลข่าวสารจากบอร์ดห้องเฉลิมไทยถูกนำไปเสนอในพื้นที่ของสื่อหลัก และกลายเป็นประเด็นทางสังคมที่มีการพูดถึงกันอย่างแพร่หลาย เช่น การลงภาพของดาราด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือการลงรูปมกุฎราชกุมารแห่งราชวงศ์ภูฏาน ที่ส่งผลให้โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์นำประเด็นที่เกิดขึ้นในบอร์ดไปขยายความต่อจนกลายเป็นประเด็นทางสังคมที่หลายคนต้องกล่าวถึง

การที่เว็บไซต์เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารอย่างเสรีทั้งแบบเปิดเผยและไม่เปิดเผยตัวตน แม้จะทำให้ผู้ใช้บริการกล้าแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ แต่ก็ทำให้ผู้ส่งสารผ่านบอร์ดไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในสารที่ตนทิ้งไว้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ไม่มีการรับรองจากแหล่งสาร และการไม่มีนายทวารข่าวสาร (Gatekeeper) ผู้ทำหน้าที่

กลั่นกรองข่าวสารก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ ทำให้เว็บบอร์ดขาดการควบคุม และการระบุผู้รับผิดชอบ ข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดจึงมีทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข่าวลือสับสนปนกันอยู่ และ การที่ต้องสื่อสารกับเพื่อนสมาชิกในชุมชนเว็บบอร์ดบนโลกอินเทอร์เน็ตที่รู้จักแต่เพียงนามแฝง ไม่รู้จักหน้าค่าตา บุคลิกลักษณะนิสัย หรือสถานภาพที่แท้จริง และมีจำนวนไม่จำกัด ยังทำให้ ผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดเกิดข้อกังขาว่าข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่บนเว็บบอร์ดมีความน่าเชื่อถือเพียงไร

แม้ว่าการขอความช่วยเหลือจากเพื่อนสมาชิกในอินเทอร์เน็ตจะไม่ถูกละเลย เพราะมีคนจำนวนมากเข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ต และคนกลุ่มนี้มักจะไม่เห็นแก่ตัว และเต็มใจให้ความช่วยเหลือ (Wallace, 2001) โดยการลงข้อความ (Post) ที่เป็นข้อเท็จจริงที่ให้คุณประโยชน์แก่คนในสังคม แต่หลายครั้งที่ข้อความบนอินเทอร์เน็ตได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นเพียงข่าวลือที่ก่อให้เกิดความตระหนก ความเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือลุกลามไปถึงความเสียหายระดับประเทศ

ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในเว็บบอร์ดจึงมีทั้งที่เป็นคุณประโยชน์ จรรโลงโลก สร้างสรรค์สังคม โฆษณาชวนเชื่อ ทำลายสังคม และโจมตีให้ร้ายกัน โดยอาศัยการส่งข้อมูลแบบไร้ข้อจำกัด และไร้การควบคุมจากมาตรการและกฎหมาย

การตั้งกฎกติกา หรือระบบการตรวจสอบผู้ใช้จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้บริการเว็บบอร์ดใช้ควบคุมผู้ส่งสารและสารในเว็บบอร์ด แต่ด้วยคุณสมบัติของเว็บบอร์ดที่ต้องการเป็นพื้นที่สำหรับการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี จึงยังเป็นปัญหาในประเด็นความสมดุลระหว่างการควบคุมและการให้สิทธิเสรีภาพ การแสดงออกทางความคิดเห็นและความถูกต้อง ผู้ใช้บริการเว็บบอร์ดจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนจนเลือกเชื่อถือข้อมูลที่ปรากฏด้วยตนเอง ซึ่งบางครั้งก็เกินความสามารถและวิจารณญาณของประชาชนทั่วไปที่จะแยกแยะ

จากรายงานผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2548 ของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ปัญหาสำคัญที่พบจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ปัญหาเรื่องไวรัส ความล่าช้าของการสื่อสาร อีเมลขยะ แหล่งข้อมูลทางเพศ การให้ถ้อยคำหยาบคาย ภาระค่าใช้จ่าย ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การขโมยหรือการบุกรุกข้อมูล การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ความเชื่อถือได้ของบริการเครือข่าย ขาดกฎหมายครอบคลุมชัดเจน ความยากในการหาเว็บไซต์ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อโฆษณาขายสินค้า ความน่าเชื่อถือของการชำระเงินออนไลน์ ลดการติดต่อสัมพันธ์ในชีวิตจริง เกิดการถูกกลั่นทางวัฒนธรรม การเกิดช่องว่างในสังคม การจดทะเบียนชื่อโดเมน และ อื่น ๆ ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือถูกรายงานว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญสำหรับการใช้งานอินเทอร์เน็ต รวมทั้งผลการศึกษาที่ผ่านมายังแสดงให้เห็นว่า ถ้าผู้รับสารไม่ไว้วางใจ (Trust) หรือไม่มีความเชื่อถือ (Believe) ในสิ่งที่เขาเห็นหรือได้ยินในสื่อแล้ว เขาก็จะให้ความสนใจกับสื่อที่นั้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Gaziano, 1988 อ้างถึงใน Johnson and Kaye, 1998, p. 325) ดังนั้น การศึกษาเรื่อง “ความน่าเชื่อถือ” จึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต

การศึกษาความน่าเชื่อถือของสื่อ (Credibility) ได้รับความสนใจ และให้ความสำคัญในการศึกษาอีกครั้งในปี 1980 เนื่องจากสื่อดั้งเดิม (Traditional Media) ได้รับความน่าเชื่อถือลดลง และการศึกษาเรื่องความน่าเชื่อถือของสื่อในสมัยก่อน ถูกศึกษาขึ้นก่อนการเกิดขึ้นของสื่อใหม่จำนวนมาก (American Society of Newspaper Editors, 1985 อ้างถึงใน Johnson and Kaye, 1998, p. 326) โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นที่รวมของเว็บไซต์จำนวนมากที่ประกอบไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีคุณภาพ และชี้ไปในทางที่ผิด (Fogg, 2001, p. 61) ทำให้ผู้เฝ้าสังเกตการณ์สื่อกล่าวโทษอินเทอร์เน็ตว่าทำให้ความน่าเชื่อถือของสื่อลดลงไป

ความแตกต่างระหว่างสื่อมวลชนดั้งเดิมและสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นเหตุผลหนึ่งที่ถูกนำมายกตัวอย่างในเรื่องการขาดความน่าเชื่อถือของสื่ออินเทอร์เน็ต คือ แหล่งข่าวจากสื่อดั้งเดิม (Traditional Media) และสื่อมวลชนออนไลน์ (Online Counterpart) มีมาตรฐานความเป็นวิชาชีพ ดำเนินงานภายใต้ความกดดันทางสังคมในการจัดหาข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ด้วยความเป็นมืออาชีพ และเป็นกลาง แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ปรากฏในอินเทอร์เน็ต และด้วยข้อได้เปรียบของอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) หรือบรรณาธิการในการตรวจสอบวิเคราะห์เนื้อหา ข้อความออนไลน์ที่หลากหลายเหล่านี้ จึงอาจเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจที่จะหลอกลวง การให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง หรือมีอคติ ซึ่งส่งผลให้อินเทอร์เน็ตมีข้อด้อยในเรื่องความน่าเชื่อถือของแหล่งสารและข้อมูลข่าวสาร

การที่เว็บไซต์มีการดำเนินงานตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ต้องใช้ข้อมูลจำนวนมาก และเร่งด่วน จึงอาจก่อให้เกิดการผิดพลาดในการรายงานข้อมูลข่าวสารได้ง่ายกว่าสื่อดั้งเดิมซึ่งมีเวลาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะรายงานออกไป และความผิดพลาดของอินเทอร์เน็ตนั้นไม่เพียงแค่อายงานข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดออกไปทางเว็บไซต์เท่านั้น แต่ยังสามารถเชื่อมโยง (Link) ไปยังข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความผิดพลาดได้ด้วยเช่นกัน

ในทางตรงข้าม การศึกษาของจอห์นสัน และเคย์ (Johnson and Kaye, 1998, p. 329) พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความเห็นว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารการเมืองออนไลน์มีความน่าเชื่อถือ

มากกว่าสื่อดั้งเดิมที่เป็นสื่อคู่ขนานกันไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเขาในปี 2000 ซึ่งพบว่าหนังสือพิมพ์ออนไลน์ได้รับความน่าเชื่อถือมากกว่าหนังสือพิมพ์ที่เป็นสื่อดั้งเดิม แต่ทั้งนี้ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตก็เห็นว่าแหล่งข้อมูลออนไลน์มีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลางเท่านั้น (Johnson and Kaye, 2000, p. 866)

นอกจากนี้ การศึกษายังหันเหความสนใจจากการศึกษาเรื่องความน่าเชื่อถือของสื่อ (Media Credibility) มาเป็นความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร (Source) และตัวสาร (Message) แทน (Johnson and Kaye, 1998, p. 326) เช่น การศึกษาของฟลานาจิน และเมทซ์เจอร์ (Flanagin and Metzger, 2000) เรื่อง “การรับรู้ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต” พบว่าผู้รับสารตัดสินความน่าเชื่อถือจากเนื้อหามากกว่าจากสื่อ ดังนั้นข้อมูลแต่ละประเภทในแต่ละสื่อจึงได้รับความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน

นักวิจัยจึงได้แสดงความเห็นว่า ประเภทของข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการประเมินความน่าเชื่อถือของอินเทอร์เน็ต (Pew Research Center for the People and the Press, ออนไลน์, 14 มกราคม 2547) และเมื่อความรู้เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของแหล่งสารถูกจำกัด ผู้รับสารก็จะพิจารณาที่สาร (Message) ว่ามีการนำเสนอที่ดี (Well Present) เชื่อถือได้ (Believable) และมีหลักฐานข้อมูลสนับสนุนหรือไม่ (Slater and Rouner อ้างถึงใน Johnson and Kaye, 1998, p. 327)

แม้ว่าจะมีการโต้แย้งกันเรื่องความน่าเชื่อถือของสื่ออินเทอร์เน็ต แต่จากการรายงานของ Pew Research Center พบว่า คนหันมาใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ประการ (Johnson and Kaye, 2000, p. 874) คือ

1. ได้รับข้อมูลที่หาไม่ได้จากแหล่งอื่น
2. สามารถค้นหาหัวข้อเรื่องเดียวกันได้ในหลาย ๆ แหล่งข่าว
3. มีความสะดวกสบายในการรับข่าวสารออนไลน์

การที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความเข้าใจมากขึ้นว่าแหล่งสื่อออนไลน์ใดมีความน่าเชื่อถือ และแหล่งใดไม่น่าเชื่อถือ ยังทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น (Johnson and Kaye, 2000, p. 874)

แต่ทั้งนี้ การศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า ข้อความที่ฝากไว้ในกลุ่มสนทนาข่าว (Usenet) และกระดานสนทนาออนไลน์ มักถูกตัดสินว่าเชื่อถือได้ (Believable) น้อยกว่าเว็บไซต์ สาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องจากสารส่วนใหญ่ที่นั่นสั้น มีความแปลก และหลากหลายเกินกว่าที่จะพิจารณา (Franke, 1996 อ้างถึงใน Johnson and Kaye, 1998, p. 327)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความตระหนักถึงบทบาท และความสำคัญของเว็บไซต์ในฐานะที่เป็นช่องทางการสื่อสารหนึ่งในอินเทอร์เน็ต การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยม และติดอันดับเว็บไซต์ที่มีผู้เยี่ยมชมสูงสุดในประเด็นของผู้ใช้ว่ามีลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย ความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย และมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย ของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมอย่างไร

ปัญหาคำถามวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมเป็นอย่างไร
2. ผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยมีพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมอย่างไร
3. ผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยมีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมอย่างไร
4. ผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยมีลักษณะการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมอย่างไร
5. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
6. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
7. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
8. พฤติกรรมการใช้เว็บไซต์ห้องเฉลิมไทยของผู้ใช้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมหรือไม่ อย่างไร

9. พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของผู้ใช้ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม

2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย กับความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกัน

2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกัน

3. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมแตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของผู้ใช้มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม

5. พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของผู้ใช้มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และใช้บริการเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอม โดยใช้เวลาเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม หมายถึง บริการกระดานสนทนาอิเล็กทรอนิกส์ของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ดารา นักแสดง การ์ตูน โฆษณา และสื่อต่าง ๆ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้เข้าไปแสดงความคิดเห็น อภิปราย และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ทั้งในรูปแบบข้อความ เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าไปอ่าน ตอบ หรือตั้งกระทู้หรือประเด็นในการสนทนาได้

ผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และใช้บริการเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม

พฤติกรรมการใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย หมายถึง พฤติกรรมการใช้บริการเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม ซึ่งประกอบด้วย ความถี่ในการใช้ต่อสัปดาห์ ระยะเวลาในการใช้ต่อครั้ง ประสิทธิภาพการใช้บริการ สถานะของผู้ใช้ และลักษณะการใช้บริการ

ความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม ที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏบนเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม ซึ่งเป็นผลจากการประเมินคุณลักษณะของข้อมูลข่าวสารทั้งในเชิงบวกและเชิงลบใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความน่าไว้วางใจ ความมีประสิทธิภาพหรือความสามารถ ความมีพลวัต และความครบถ้วนสมบูรณ์ โดยแบ่งความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

- ความน่าไว้วางใจ หมายถึง ความถูกต้องตามข้อเท็จจริง ความเป็นกลาง ปราศจากอคติ ความมีเจตนาดี ความเชื่อถือได้ และความเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น

- ความมีประสิทธิภาพหรือความสามารถ หมายถึง การมีความรู้ มีประสบการณ์ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอ ความสมเหตุสมผล ความหนักแน่นซึ่งเฉพาะไปในทางใดทางหนึ่ง และการอ้างอิงแหล่งที่มาหรือมีหลักฐานสนับสนุน

- ความมีพลวัต หมายถึง ความกล้าหาญ ความน่าสนใจ ความทันสมัยของข้อมูล ข่าวสาร ความสร้างสรรค์ และการสร้างความรู้สึกรักพึงพอใจให้แก่ผู้อ่าน

- ความครบถ้วนสมบูรณ์ หมายถึง ความชัดเจนเข้าใจง่าย ความมีประโยชน์ ความเกี่ยวเนื่องสอดคล้อง การให้รายละเอียดครบถ้วน และการใช้ถ้อยคำสุภาพสื่อความหมายไปในทางที่ดี

การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย หมายถึง การที่ผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยเพื่อให้บริการวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยในด้านต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประการ คือ ด้านสารสนเทศ ด้านการสร้างความเป็นตัวตนของบุคคล ด้านการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และด้านความบันเทิง โดยแบ่งระดับการใช้ประโยชน์ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

- ด้านสารสนเทศ หมายถึง การใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมเพื่อทราบข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพปัจจุบันรอบตัว และใช้เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ

- ด้านการสร้างความเป็นตัวตนของบุคคล หมายถึง การใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สนับสนุน และเสริมย้ำความคิดเห็นดั้งเดิมของตน

- ด้านการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง การใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมเพื่อแสดงออกทางความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่นได้

- ด้านความบันเทิง หมายถึง การใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอมเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด และเพื่อความเพลิดเพลิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้ ความคิดเห็นที่มีต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการคาดคะเนแนวโน้มการใช้บริการเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทย เว็บไซต์พันทิปดอทคอมในอนาคต
3. ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับเว็บมาสเตอร์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะเว็บบอร์ด ในการกำหนดกฎ กติกา มาตรการ รวมถึงกฎหมาย หรือนโยบายต่าง ๆ เพื่อควบคุมปัจจัยที่บั่นทอนความน่าเชื่อถือของเว็บบอร์ด และพัฒนาปรับปรุงเว็บบอร์ดให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
4. ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาเว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บไซต์พันทิปดอทคอม เพื่อให้สามารถตอบสนองของความต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ใช้เว็บบอร์ดห้องเฉลิมไทยของเว็บพันทิปดอทคอมได้มากขึ้น

ชำนาญกหอสมุด